

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว

พุทธศักราช ๒๔๗๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑ ให้ที่ว่าการอำเภอและกิ่งอำเภอเป็นสำนักทะเบียนตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ และให้กองทะเบียน กรมมหาดไทย เป็นสำนักทะเบียนกลาง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ ให้ผู้อำนวยการกองทะเบียน หรือหัวหน้ากองทะเบียน กรมมหาดไทยเป็นนายทะเบียนกลาง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้นายอำเภอเป็นนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนอำเภอ ให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกิ่งอำเภอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่อาจไปจดทะเบียนนอกสำนักทะเบียนได้ ให้ปลัดอำเภอเป็นนายทะเบียน และไปดำเนินการจดทะเบียนได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ คำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัวให้เป็นไปตามแบบ คร.

๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔ คำร้องขอจดทะเบียนนั้น ถ้านายทะเบียนเห็นว่าทำไม่ถูกต้องแบบกิติ หรือเขียนข้อความบกพร่องกิติ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า การมีได้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งมาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖ และมาตรา ๑๔๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กิติ นายทะเบียนอาจเรียกผู้ร้องขอจดทะเบียนมาสอบสวนเสียก่อนที่จะรับจดทะเบียนก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕ การร้องขอจดทะเบียน ในกรณีที่ผู้ร้องขอจดทะเบียนตายตามความในมาตรา ๑๔๔๗วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ เมื่อนายทะเบียนสอบสวนเห็นสมควรรับจดทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนบันทึกถ้อยคำและพฤติการณ์แห่งการร้องขอนั้นไว้ในทะเบียนด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒/-/หน้า ๑๓๕๕/๑ ตุลาคม ๒๔๗๘

ข้อ ๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

ข้อ ๖ การจดทะเบียนการหย่า ให้นายทะเบียนบันทึกลงไว้ในทะเบียนสมรสด้วย และถ้าการจดทะเบียนสมรสนั้น ได้ทำไว้ ณ สำนักทะเบียนแห่งอื่น ก็ให้นายทะเบียนผู้รับจดทะเบียนการหย่าส่งสำเนาทะเบียนการหย่า นั้นไปยังนายทะเบียนผู้รับจดทะเบียนสมรส เพื่อจะได้บันทึกไว้ในทะเบียนสมรสเป็นสำคัญ

ข้อ ๗ การจดทะเบียนเลิกการรับบุตรบุญธรรมให้นำข้อ ๖ แห่งกฎนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘ การบันทึกทุกอย่าง ให้นายทะเบียนบันทึกเหตุผล แล้วลงวันเดือนปีและลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญทุกครั้ง

ข้อ ๙ การจดทะเบียนและการบันทึกทุกอย่าง ให้นายทะเบียนคัดสำเนาส่งสำนักทะเบียนกลางด้วย

ข้อ ๑๐^๔ ผู้มีส่วนได้เสียอาจขอจดทะเบียน ณ สำนักทะเบียนที่รับจดทะเบียนไว้หรือทะเบียนกลางได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม และถ้าจะขอสำเนาให้นายทะเบียนคัดสำเนาลงลายมือชื่อรับรองให้ โดยคิดค่าธรรมเนียมฉบับละสิบบาท

ข้อ ๑๑^๕ ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำขอต่อนายทะเบียนใด ๆ เพื่อขอให้สอบถามนายทะเบียนกลางได้ แต่คำขอนั้นต้องทำตามแบบที่สำนักทะเบียนกลางได้จัดพิมพ์ขึ้น และต้องเสียค่าธรรมเนียมรายละสิบบาท เมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่อนายทะเบียนต้นทางแล้ว จึงให้นายทะเบียนรับคำขอนั้นส่งไปยังนายทะเบียนกลางโดยเร็ว

ข้อ ๑๒^๖ ถ้านายทะเบียนไปจดทะเบียนสมรส หรือจดทะเบียนการรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนโดยมีผู้ขอ ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมรายละสองร้อยบาท โดยให้ผู้ขอจัดพาหนะให้ ถ้าผู้ขอไม่จัดพาหนะให้ ผู้ขอต้องชดใช้ค่าพาหนะให้แก่ นายทะเบียนตามสมควร ทั้งนี้ เว้นแต่

(๑) การจดทะเบียนสมรส ณ สถานที่สมรสซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อนุมัติให้มิขึ้น ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมรายละยี่สิบบาท

(๒) การจดทะเบียนสมรส หรือจดทะเบียนการรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนในท้องที่ห่างไกล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นส่วนรวม ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติให้ทำได้ ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมหนึ่งบาท

^๔ ข้อ ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

^๕ ข้อ ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

^๖ ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำร้องที่...../.....

คร. 1

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

คำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัว^๗

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....

เลขประจำตัวประชาชน □-□□□□-□□□□□-□□-□

และ.....

เลขประจำตัวประชาชน □-□□□□-□□□□□-□□-□ ขอยื่นคำร้องเพื่อ.....

☐ จดทะเบียนสมรส

☐ จดทะเบียนการหย่า

☐ จดทะเบียนรับรองบุตร

☐ จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม

☐ จดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม

☐ บันทึกฐานะของภริยา

☐ บันทึกฐานะแห่งครอบครัว

☐ อื่น ๆ .....

พร้อมเอกสารหรือหลักฐาน (ให้ระบุ) .....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ร้อง
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้ร้อง
(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ความเห็น

.....

.....

(ลงชื่อ)..... เจ้าหน้าที่

..... (งานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

คำสั่ง

.....

.....

(ลงชื่อ)..... นายทะเบียน

.....)

.....

^๗ แบบ คร ๑ คำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัว แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

แบบ คร ๙ คำร้องขอจดทะเบียนการรับรองบุตร (ยกเลิก)^๙

แบบ คร ๑๓ คำร้องขอจดทะเบียนการรับบุตรบุญธรรม (ยกเลิก)^{๑๐}

แบบ คร ๑๖ คำร้องขอจดทะเบียนเลิกการรับบุตรบุญธรรม (ยกเลิก)^{๑๑}

^{๑๑} แบบ คร ๑๖ คำร้องขอจดทะเบียนเลิกการรับบุตรบุญธรรม ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

๑๑ แบบ คร ๑๖ คำร้องขอจดทะเบียนเลิกการรับบุตรบุญธรรม ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๒)^{๑๒}

ข้อ ๑. ในกรณีที่ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรสต่อกันนั้น เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนสมรสไว้แล้ว ให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนนั้นแก่กานันเพื่อส่งมอบให้คู่สมรสฝ่ายละฉบับ

กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับที่ ๓)^{๑๓}

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘^{๑๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวงมหาดไทยฉบับเดิมได้กำหนดให้กรรมการอำเภอเป็นนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอและกิ่งอำเภอ และกำหนดให้ ตำแหน่งหัวหน้ากองทะเบียนกรมมหาดไทยเป็นนายทะเบียนกลาง บัดนี้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้เปลี่ยนแปลงอำนาจและหน้าที่ของกรรมการอำเภอให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอ และตำแหน่งหัวหน้ากองทะเบียน กรมมหาดไทย ได้เปลี่ยนแปลงเป็นตำแหน่งผู้อำนวยการกองทะเบียน จึงเป็นการสมควรที่จะต้องแก้กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ โดยกำหนดให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเป็นนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอและกิ่งอำเภอ และกำหนดให้ผู้อำนวยการกองทะเบียน กรมมหาดไทย เป็นนายทะเบียนกลางเพื่อให้สอดคล้องกัน

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘^{๑๕}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนครอบครัวไว้ตามสภาพที่เป็นอยู่ในสมัยเมื่อประกาศใช้ ต่อมาสถานการณ์ทางการเงินเปลี่ยนแปลงไป จึงสมควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนครอบครัวเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว

^{๑๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗/-/หน้า ๖๖/๓๐ เมษายน ๒๔๘๓

^{๑๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๐/ตอนที่ ๑๓/หน้า ๖๔๙/๒๙ มีนาคม ๒๔๘๖

^{๑๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓/ตอนที่ ๘๔/หน้า ๑๑๕๐/๑๖ ตุลาคม ๒๔๙๙

^{๑๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗/ตอนที่ ๗๘/หน้า ๘๒๔/๒๗ กันยายน ๒๕๐๓

พุทธศักราช ๒๕๓๘^{๑๖}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสมรส และการจดทะเบียนการรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียน ที่กำหนดไว้ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ สมควรแก้ไขเสียใหม่ให้เหมาะสม และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ประชาชนในท้องที่ห่างไกลได้จดทะเบียนสมรส และมีการรับรองบุตรให้ถูกต้องตามกฎหมาย สมควรให้มีการจดทะเบียนสมรส หรือจดทะเบียนการรับรองบุตรในท้องที่ดังกล่าวนี้ได้โดยกำหนดค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนไว้ในอัตราต่ำเป็นพิเศษ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๕๓๘^{๑๗}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมแบบคำร้องขอจดทะเบียนการหย่า (คร. ๕) ทำกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๕๓๘ (ฉบับที่ ๒) เพื่อให้ใช้ได้ทั้งในการจดทะเบียนการหย่าโดยความยินยอมและการหย่าโดยคำพิพากษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๕๓๘^{๑๘}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่คำร้องขอจดทะเบียนสมรส คำร้องขอจดทะเบียนการหย่า คำร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตร คำร้องขอจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม และคำร้องขอจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม ซึ่งมีแบบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๕๓๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ปัจจุบันคำร้องขอจดทะเบียนในประเภทต่าง ๆ ดังกล่าว หมดความจำเป็นต้องกำหนดไว้ สมควรปรับปรุงคำร้องขอจดทะเบียนดังกล่าวรวมทั้งคำร้องขอบันทึกในทะเบียนให้มีเพียงแบบเดียวเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

^{๑๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖/ตอนที่ ๕๑/หน้า ๑๑๖/๑๐ เมษายน ๒๕๒๒

^{๑๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒/ตอนที่ ๔๘ ก/หน้า ๖/๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

^{๑๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕/ตอนที่ ๑๐ ก/หน้า ๓/๔ มีนาคม ๒๕๔๑

